

[Svend E. Johansen.]

dommer for Alvor i Arbejde. Der var Rapportoptagelse, Efterforskningsforhør og alt til Faget henhørende med det Resultat, at Anklagen faldt pladask til Jorden.

Hvor ganske anderledes med „Forenede danske Motorejere“, hvor det dog senere viste sig, at Bedragerierne løb op i Hundredtusinder. Der kunde ikke afses 500 Kr. til en Regnskabsundersøgelse, der vilde have afsløret Svindelen og sparet „Forenede danske Motorejere“s Medlemmer for mange Penge og fritaget Elith Jensen for en Fængselsstraf. Jeg kommenterer ikke denne Forskel — det er overflødigt. Jeg spørger blot: Hvorfor denne Forskel i Behandlingen af disse to Sager? Den ene drejer sig om 20 Øre og en lille Mand, maalt i Kroner og Øre, den anden om Hundredtusinder og en stor Mand.

Jeg spørger, men jeg venter ikke noget Svar. Det giver sig selv. Sammenpistheden, de stores Frimureri, trak atter en Sejr hjem, som de har gjort de hundrede Gange før. Spørgsmaalet i Dag er saa, om Folketinget nu vil sætte en Stopper for, at det kan gøres oftere.

Autoriteternes Midler i Kampen mod generende Kritikere er mange og effektive. Et af dem — og et af de mest virkningsfulde — er Begrebet: Indlæggelse til mental Observation. Det er saadan et herligt Middel, da det for det første opfylder sin Mission saa at sige paa Forhaand, idet selve Indlæggelsen stempler den, det gaar ud over, som mindre vel forvaret og dermed som mindre tilregnelig. For det andet betyder en Tvangsindlæggelse paa Sindssygeanstalterne den allerbedste Mulighed for, at en naturlig Ophidselse paa Grund af Tvangsindlæggelsen indicerer den større eller mindre Grad af Forrykthed, der kommer til Udtryk i den officielle Erklæring, der er Indlæggelsens Resultat.

Hvor fristende det end er, skal jeg ikke fordybe mig mere i dette Spørgsmaal ved denne Lejlighed. Jeg nævner det her for at gøre opmærksom paa, at ogsaa dette Kampmiddel har Myndighederne forsøgt for at gøre Elith Jensen skakmat.

Under Straffesagen for Fornærmelse mod Statsadvokat Harald Petersen vilde Politimesteren i Nordre Birk have Elith Jensen indlagt til mental Observation. Han fandt Støtte dertil hos Kredslægen i Lyngby, og Retslægeraadet anbefalede i en Skrivelse, at Indlæggelsen fandt Sted.

A propos Retslægeraadet, lad mig i en Parentes, men en meget kraftig Parentes, bemærke, at jeg er forfærdet over, at vi i det

Herrens Aar 1940 vover at opretholde en saadan Papirinstitution og lade den træffe Afgørelse om Menneskers Velfærd. Retslægeraadet indstiller til Observation, til Internering, uden saa meget som at se, tale med, endstige undersøge den, hvis Velfærd, maaske hele Eksistens staar paa Spil. Den afgør sine Indstillinger alene paa Underinstansernes skriftlige Erklæringer. Heldigvis er der en stigende Tendens hos Domstolene til ikke at følge dette Raad, men mon vi ikke helt skal have det afskaffet?

Som sagt, Retslægeraadet anbefalede, men Dommeren nægtede at være det følgende under Hensyn til Sagens forholdsvis ringe Betydning, men han tilføjede dog i sin Kendelse, at han var enig i, at der kunde rejses Tvivl om sigtedes Tilregnelighed. Det lille Spark skulde med paa Vejen.

Lad mig rekapitulere Stoffet for Oversigtens Skyld. For Elith Jensens Vedkommende staar Sagen saaledes: Han har siden 1930 indgivet en Række Anmeldelser mod Ledelsen af „Forenede danske Motorejere“ og „Forenede Danske Motorejeres Forsikringsafdeling A/S“ for Bedrageri. De er alle blevet afvist uden Undersøgelse. Naar forhenværende Justitsminister Steincke i Folketingstidende for 1938, Spalte 5541, siger om en af Anmeldelserne:

„Denne Anmeldelse blev undersøgt og efter foretagen Undersøgelse afvist som grundløs af Statsadvokaten. Afvisningen blev senere tiltraadt af Justitsministeriet ved Skrivelse af 26. April 1935“.

saa kan denne Udtalelse ikke holde, for der har ingen egentlig Undersøgelse været foretaget. Jeg henviser her til Afhøringen af Direktør Kyhl, til Rapport den 4. Maj 1933 som et Skoleeksempel paa Undersøgelse i Sagen.

Elith Jensen har betalt sin Indsats med 3 Straffedomme: 1 000 Kr. i Bøde i 1930, 60 Dages Hæfte i 1933, 40 Dages Hæfte i 1935. Han har løbet Risikoen for Tvangsindlæggelse i 1935. Han har i det væsentlige haft Ret i sine Anmeldelser, eftersom der gennem Kommissionsdomstolens Resultater er godtgjort Bedragerier, urigtig Bogføring og Aktieselskabsforbrydelse i „Forenede danske Motorejere“ og „Forenede Danske Motorejeres Forsikringsafdeling A/S“, og det er det, han har paavist. — At hans manglende Detailkendskab har bevirket, at han i nogle Tilfælde har sat ind paa forkerte Punkter, siger jo udtrykkeligt Justitsministeren i den Erklæring, jeg citerede i min Motivering, og som den nuværende højtærede Justitsminister accepterede, skal ikke lægges